

derde exis-
tensieglorie,
iliseerde ver-
mel en op een
nieren zijn er

„overgang“;
jongsten dag,

voor de ge-
heid.

enst van zijn
nst, en zoo'n
eging van den
enst, was de
op zoo'n plan
so geschapen,
n. Gedurende
den, blijft de
n, dien God
sch zoo ge-
indéze na-
en, kon wor-
ngeval van
uw.

dan „perso-
en andere
ragen opwer-
en zegt God
r geschapen
er nu de rol-
atuur, maar

aal bij Chris-
na logica
n, en daar-
gaan eerst
aphysica.
triduum de
de tweede
atuur, toen
ester. Hij
: Om straks
ag, die, ver-
ualiteit van
ijze schenkt,
ammatie ge-
groote ge-
wig te loven

aal niet
nt.

„keerd“

erd. Tot ons
den van
het midden
ing van de
ensche-
r tijden
n, voor wie
zijn bloed
in d'áar voor
len.

et kosmisch
s niet; ver-
een secon-
vergaan. De
Menschen-
arbeid kon
van Chris-
gruwelijker
ken van de

de belij-

scholastiek
den mond
hem trou-
het woord
dienst: ze
zoo stabiel
en rotsman
verloochend

ad hij zóó
Heeft Da-
niet ster-
wordt niet
stelling te
ggelijker?
verdering
a ziel in de
et geannu-
u zeggen?
r ginds op
als ge zijn
nee ge ook
enkool, en
Petrus, Da-
s cha p
gezegd, in
een eeuwig
ent van een
er opvolgt,

noch naar die van een levietische, aaronietische dy-
nastie, waar óók al de een den ander den dienst kan
overdragen en overdoen, maar naar de onvergankelij-
ke, ádynastieke glorie van Melchizedek.

En toen David dat AMBT weer zag, toen kende hij
zijn natuur. Toen kon hij zeggen, om dat ámbt zal
mijn „ik“ er blijven, en dus kan ik niet sterven: Uw
heilige zal geen verderving, geen ontbinding zien, mijn
vleesch vergaat niet tot wat slijm en smerigheid. En
alzoó hij een profeet was, heeft hij, door den Geest,
dit gezegd op Christus. Op Christus. Op Christus.

Daarmee kreeg heel de scholastieke rommel een
streep door haar schrifturen heen. Och, de vragen
mogen blijven, als maar dit antwoord
voorop blijft staan en gaan. Het ámbt
van Christus, dat beslist over en voor het debat der
geleerden, over heel de linie. De belijdenis
sijdt het brood, onderwijl de geleerden over de sa-
menstelling en de vitaminen zitten te zweeten.

Dus is de Heiland op het Paascheest niet een ver-
miste, die ineens weer opduikt, en niet een afwezige,
die pardoes weer aanwezig wordt, en niet een geannu-
leerde, die ineens weer mee gaat doen in de ge-
meente der rechtspersonen, die niet, als slaven en
nullen, anhypostatisch zijn. Hij is er altijd geweest;
en Hij bleef aan het werk, ook in zijn triduum. Maar
Hij keerde naar ons terug met handen, die nóg vól-
ler waren, en met lippen, waarop nóg meer genade
was uitgestort. Hij schonk ons, in een andere
existentiewijze, de borgtochtelijke vrucht voor heel
onze menselijke existentie in al haar wijzen en vormen.
Hij heeft zijn gevulden tusschentijd gehad, om voort-
aan anders en beter te kunnen werken. Een Chris-
tus-vacature behoort tot de eeuwige onmogeli-
kheden. En een hilaat in den Dienst kent de
Eeuwige God niet.

Ook daarom is het duidelijk, dat Hém geen been
gebroken worden kon op Goeden Vrijdag. David, pas
ontsnapt uit een filistijnennest (1 Sam. 21, vgl. Pa.
34:1) kon, tot zijn eigen stomme verbazing, van zich-
zelf vaststellen, toen hij den weg vond van Achis'
stad Gath naar de spelonk van Adullam: geen been
van mij is gebroken, ik ben er nog.

Maar toen ontdekte hij ook ineens, dat dat was
vanwege zijn ámbt, heusch niet vanwege zijn
moole natuur: hij had de dingen er erg leelijk bij laten
zitten, toen hij zich onder die filisters als gek had
aangesteld, om, door den razende te spelen, als een
misschien van bovenaardsche kracht bezetene te wor-
den ontzien. Maar hij scháámde zich toen dan ook
grondig; psalm 34 is weer na die weken van ongebon-
den razernij en van ambtelijken lediggang een lied van
gebonden taal. Aleph. Beth. Gimel. Daleth, en wat
daar verder volgt, kijk maar na. Toen greep de Geest
der profetie op Davids geest heel diep in. Hij sprak:
geen been gebroken; en dat woord is vervuld, zegt
het Nieuwe Testament, toen Christus aan het kruis
hing, en men zijn beenen niet brak. Waarom niet?
Niet vanwege zijn menselijke natuur; die was
ontledigd, vernederd, tot de hel toe. Maar vanwege
zijn ámbt. Hij mócht niet weg zijn. Hij moest ge-
speerd blijven voor den paaschmorgen; gaaf moest
Hij verschijnen, en dan in DIT zijn vleesch.

En het was die gáve mensch, die Konings-Priester-
mensch, die toen voor ons de handen opendeet: ze
waren vól van zegen, rijk en tevoren.
Hij had gaven, tot der menschen troost, gaven van
toepassing, en Hij had de gevangenis gevangen geno-
men, in zijn verwervingskamp.

En nu zijn triduum met dienst gevuld was, en Hij
geen minuut vacante genomen had, nu kan ik, met
of zonder anthropologische kennis, of problemen, zoo
maar zeggen: van stonde aan zal ik, als ik mijn
pols voel verdwijnen, bij mijnen Heere zijn. Ik krijg
geen minuut vacantie. Er is geen christen-vacature.
Niemand verdwijnt. En met DIT mijn vleesch zal ik
opstaan, na mijn wachttijd. Niemand kan mij „weg-
werken“; ik ben geen anhypostatische slaaf, want
ik kreeg rechten. De rechten van wie
deelt in den Borgtocht.

K. S.

UIT DE SCHRIFT

De geslagen herder en de verstrooide schapen (II)

En als zij den lofzang gezongen hadden,
gingen zij uit naar den Olijfberg.

Toen zeide Jezus tot hen: Gij zult allen
aan Mij geërgerd worden in dezen nacht;
want er is geschreven: Ik zal den Her-
der slaan, en de schapen der kudde zullen
verstrooid worden.

Maar nadat Ik zal opgestaan zijn, zal
Ik u voorgaan naar Galilea.

Mattheus 26: 30, 31, 32.

Wanneer gaat Christus die oordel'sprofetie van
Zacharia op Zichzelf toepassen?

Toen.....

Wanneer is dat?

Als zij den lofzang gezongen hebben, en bezig zijn
uit te gaan naar den Olijfberg.

En let op dit heilshistorisch moment: het volgt
onmiddellijk op dat uur, waarin Hij met de Zijnen het
Oudtestamentisch Pascha heeft gevierd, om dat te

OP EN OM 'T KERKPLEIN

Reformatie van het onderwijs

Toen we een aantal jaren geleden eens bladerden
in een oud notulenboek van een reeds heel oude Jon-
gelingsvereniging kwamen we het verslag tegen van
een inleiding over de gelijkenis van het mosterdzaad.
De inleiding was — blijkens de notuleering — begon-
nen met de woorden: „De Heere Jezus legt alles maar
eenvoudig aan“.

Wijze woorden.

Woorden, die ons door het hoofd gingen, toen we
bedachten, dat onze schoolmeesters in de Paascha-
vacantie samen zullen komen om met elkander te spre-
ken over de reformatie van het onderwijs.

We zijn daar hartelijk blij om.

Want niet alleen onze ouders, ook onze schoolmees-
ters hebben hier een taak.

We gelooven, dat reformatie van het onderwijs drin-
gend noodig is. En daarom juichen we het toe, dat
ook de broeders — en zusters! —, die in dit onderwijs
aan onze kinderen een levenstaak ontvingen, eens con-
tact zoeken om met elkander over deze gewichtige
zaak te spreken. En we zijn belangstellend en be-
nieuwd te vernemen, wat ze straks op hun samen-
komst hebben gedaan.

Hopelijk halen ze de zaak niet té diep op. Hopelijk
denken ze eens aan de wijze woorden van dien inleider —
we hebben hem later als een grijs en wijs ouderling ge-
kend! —: „De Heere Jezus legt alles maar eenvoudig
aan“. En onze meesters mogen daar bewaard worden
voor het bouwen van reformatorische luchtkasteelen.

De gevaren zijn niet denkbeeldig.

In de allereerste plaats vernemen we onder ons vrij-
gemaakten soms klanken, die doen vermoeden, dat
men in de meening verkeert, dat met de kerke-
lijke „gelijkschakeling“ van de school, de „reformatie“
reeds zou voltooid zijn. Nu ligt hier een inderdaad
brandende vraag. We moeten, als God de HEERE
mogelijkheden geeft, toch wel scholen hebben, waar
we naar Zondag 47 van den Catechismus, den HEERE
in ál Zijn werken mogen „heiligen, roemen en prijzen“
en waar we Gods werk niet alleen in de groote Refor-
matie van de 16e eeuw, maar ook in de Afscheiding,
de Doleantie, én de Vrijmaking niet behoeven te ver-
bergen voor het navolgende geslacht. Kerkelijke scho-
len. Zoals Sikkell daarover preekte: „Wij hebben ge-
lukkig Gereformeerde scholen. Maar zonder Catechis-
mus is het geen Gereformeerde school. Waar niet de
Catechismus geleerd wordt, is het geen Gereformeer-
de school. Een Gereformeerde school is niet kerkelijk
in den technischen zin, dat wil zeggen: de kerkeraad
houdt geen school. Maar zij is wel kerkelijk, in dien
zin, dat zij den Catechismus houdt, en dat de meester
dien leert: „dat is onze Catechismus, mijn en uw belij-
denis; dien zullen we leeren. Dat kunt ge nog niet alles
begrijpen, maar ge zult dien leeren. Ge moet ook in
de kerk naar de verklaring gaan luisteren“.

Zulke Gereformeerde scholen hebben we niet meer.
Reeds lang niet meer.

Sikkell beklaagde het reeds in 1920, toen hij in het
gebouw in de Willemstraat te 's Gravenhage sprak op
het zilveren feest van de Groen van Prinstererschool.
Januari 1920. Hij waarschuwde toen reeds tegen de
„interkerkelijk“ Gereformeerde school, die wel voor
onder Gereformeerde vlag, maar — aldus Sikkell —
„deze vlag dekte de lading niet meer“.

Sikkell werd dien avond zachtjes afgehamerd.

Het tooneelgordijn, waarvoor hij stond te spreken,
werd herhaaldelijk wat opgetrokken. 'n Zachte wenk —

doen overgaan in het Nieuwtestamentisch Sacrament
van het Heilig Avondmaal.

Dat wil zeggen: daar ligt tusschen deze beide tijd-
stippen een afstand als tusschen den hemel en de
hel.

De lofzang — u weet, dat zijn de psalmen 113—118.
De eerste twee er van (psalm 113, 114) werden ge-
zongen voor den eigenlijken maaltijd¹⁾. En aan het
eind van den Disch hief men de overige psalmen aan.
Dat waren liederen des Verbonds! Geen individueele
expressies van individueele emoties — neen, gemeen-
schapszangen. Pascha-disch en lofzang — het zijn de
documenten van de gemeenschap der heiligen — psal-
men van het volk, dat de HEERE uit het diensthuis
uitgeleid, en de Sabbathrust deelachtig gemaakt had.
En zoo is het ook met het Avondmaal, dat Christus
aan dien Pascha-disch inzet ter gedachtenis aan Zijn
bloedoffer.

Daarin weerspiegelt zich de glorie van den hemel.
Pascha-disch, lofzang, Avondmaalstafel — het is alles
één betuiging, dat de vloek is weggenomen, dat de
communitas, de gemeente, verlost wordt — de groote
gemeente, in welker midden Christus zeer begeert, den
lof Zijns Vaders te zingen. Is de Disch des Verbonds
niet profetie van de Bruiloft des Lams? het feest van
het heilig lichaam van Christus, dat in het nieuwe
Jeruzalem woont?

En onmiddellijk na dit tijdstip gaat nu Jezus Chris-
tus Zacharia 13: 7 op Zichzelf in toepassing brengen.

¹⁾ Sommigen zeggen: alleen psalm 113.

Achter dat gordijn stond een groepje schoolkinderen,
dat een liedje van Willy Derby moest zingen — En
de voorzitter beduidde in de wat onrustig wordende
zaal, dat des sprekers gerantsoeneerde tijd om was.
Maar Sikkell, oprichter der school, sprak dóór. Nóg
zie ik hem: de lorgnet driftig bewegend in de rechter-
hand. Nóg hoor ik hem: „Een Gereformeerde school!
— Gereforméerd!“

We moeten weer Gereformeerde scholen hebben!
Als 't God belieft!

Maar dan zijn we er nog niet!
Dan begint het pas.

We zijn er niet, als de school kerkelijk omgescha-
keld, gelijkgeschakeld is. Men reformeert niet met
een schakelaar! Want het zou wel eens kunnen zijn,
dat bij zoo'n omschakelings-reformatie de oude firma
onder een nieuwen naam werd voortgezet. Een school-
vereniging van vrijgemaakten, een bestuur van vrij-
gemaakten, het schoolpersoneel netjes vrijgemaakt.
Allemaal heel gezellig. Maar we moeten vrijgemaakt,
dat is heel gewoon Gereforméerd onderwijs hebben.
Gereforméerd.

Als 't God belieft!

Dat is genade van God!

Een school, waar onze kinderen weer den Bijbel
leeren en den Catechismus, En Nederlandsche taal.
Daar is de bekeering noodig.

We hebben weer noodig te weten „hoe groot onze
zonden en ellenden zijn“, óók in de school. Het komt
voor, het komt vaak voor, dat kinderen, die een
christelijke school verlaten, het a.b.c. der Schrift niet
kennen. Dat namen als Nadab en Abihu, Uzza en
Uzzia, klanken voor hen zijn, en dat van de dertig
niet één weet, dat de namen Saulus en Damaskus iets
met elkander te maken hebben. Dat wat het vak
„Bijbelsche geschiedenis“ betreft. En dan: het taal-
onderwijs. Een onzer predikanten vertelde mij, dat
de meesten zijner catechisanten niet in staat zijn een
eenvoudig dictaat te houden. Anderen hadden dezelfde
zucht. De taal van den Catechismus, dat is dus ook
de taal van de andere belijdenis-geschriften en van
de liturgische formulieren verstaan ze niet meer.
Ook afgedacht van spellings-kwesties. De betekenis
van een aanvoegende wijs ontgaat hun. Het belang
daarvan springt in het oog als men eens denkt aan
de beden van het Gebed des Heeren: „Uw Naam
worde geheiligd“. En dan zwijg ik nog maar van an-
dere dingen. Van mannen als Bilderdijk, Da Costa,
De Cock, Groen van Prinsterer, Kuyper kennen onze
kinderen ternauwernood de namen. De verkeersregels
leeren ze. Ook die van het verkeer met God den
HEERE?

Inderdaad, er is reformatie van ons onderwijs
noodig!

Onze schoolmeesters en schooljuffrouwen — we
mogen het toch zoo graag zóó zeggen: we hebben
zelf zulke echte meesters gehad — komen in de
Paaschweek samen. Mogen ze voor quasi-filosofisch
en quasi-wetenschappelijk gedoe worden bewaard.
Mogen ze er voor bewaard worden reformatorische
luchtkasteelen te bouwen. Bewaard worden voor
schakel-gedoe! Moge het hun gegeven zijn elkander
te helpen om weer echt Gereforméerd onderwijs te
geven! Om wat te doen voor een Gereforméerde school
zoals Sikkell die wenschte: een Gereforméerde school!
Ge-re-for-méerd! Om wat te doen voor Gereforméerd
onderwijs in den Bijbel! Voor de reformatie van het
taalonderwijs. Om den kinderen weer te leeren, dat
je „des kerkeraads“ en niet „der kerkeraad“ schrijft,
vischgraat met een t en warmtegraat met een d. Dat
is reformatorisch! Dat óók!

Broeders: „De Heere Jezus legt alles maar héél
eenvoudig aan!“

D. E. C.

Dat wil zeggen: Hij, Die Zijn hand aan hemelvreugden
heeft geslagen, zooeven aan dien gemeenschapsdich,
dwingt Zijn voet, de diepste versmaadheid der hel bin-
nen te gaan, in het volstrekte isolement van den ge-
slagen Herder. Want de vloek der zonde is, dat zij de
harmonie schendt en de gemeenschap verstoot. U
denkt toch niet alleen aan den man van Karioth,
maar ook aan de elf, die aan Christus Zich ergeren,
in hun hiërarchie-ruzie daarstraks²⁾. En daarom is
een der kenmerken van de hel, dat daar het „com-
mune“ wordt gemist, en de individu zichzelf hand-
haaft. Het „generale“ van de hel is, dat al haar be-
woners door-en-door individualist zijn, maar een
„communitas“, een saamhoorige gemeente vormen zij
niet.

Lofzang — verstrooiing..... dat is een afstand als
tusschen hemel en hel.

Maar zoo moet het, zal die gemeenschapsdich, in
dezen nacht ingesteld, niet een hersenschim zijn. Za-
charia 13: 7 móet vannacht bij Hem terecht komen:
het zwaard des HEEREN móet tegen Hem ontwaken,
Hém slaan. Isoleren Zijn jongeren Hem, door in er-
geris van Hem heen te vluchten? Het wondt Zijn
hart — maar DE snede, welke het doorsnijdt, komt
dàár niet van, doch van het scherpe zwaard, dat God
bestuurt en in Zijn ziel drijft. Daardoor wordt het
eenzaam rond den Zoon des menschen: de Vader
voert Hem in het volstrekte isolement der hel, waar
niemand uit het gansch heelal mee naar toe kan,

²⁾ Vgl. de vorige Schriftoverdenking.